

Zdeněk Svoboda

O planém
a dobrém
slovu

Podle Matoušova evangelia řekl Ježíš jednou tuto větu: „**Pravím vám, že z každého planého slova, jež lidé promluví, budou skládat účty v den soudu.**“ (Mt 12,36) Pro někoho je to možná zarážející, že budeme jednou voláni k odpovědnosti za každé plané slovo, které jsme promluvili. Dnes bychom k tomu ještě mohli dodat: nebo které jsme napsali. Často se setkáváme s míněním, že slova přece nejsou nijak nebezpečná. Vyřčené slovo je zvuk, který zazní a zmizí. Napsané slovo je pár písmen, která přelétneme očima, a když se nám nelíbí, můžeme je odložit.

Má slovo vůbec nějakou moc? Má – a velikou! **Slovo** je jedinečným prostředníkem mezi lidmi. Může bližního potěšit i zachránit, zranit i zabít. Vyřčené ani napsané slovo se neztratí, jde s námi až před poslední soud.

A co je **plané slovo**? Je to slovo o ničem, kterým jenom ubíjíme čas. Je to slovo, které na nás často chrlí sdělovací prostředky a my mu bezmyšlenkovitě přitakáváme. Apoštol Pa-

vel to v Listu Efezským ještě upřesnil: „**Vést sprosté, hloupé a dvojsmyslné řeči se nepatří.**“ (*Ef 5,4*)

Sprosté řeči jsou řeči hrubé, ošklivé, které mají někoho ponížit či zesměšnit. Ve věznicích bývájí nadávky součástí týrání vězňů. Avšak i v běžném životě bývá slyšet, jak nepěkně spolu mluví přátelé, manželé, rodiče s dětmi i děti mezi sebou.

Hloupé řeči jsou řeči malicherné, nerozumné a pověrečné. Hloupě mluví obvykle ten, kdo příliš nepřemýšlí a přesto si myslí, že všemu nejlíp rozumí.

Dvojsmyslné řeči znamenají žertování s příděchem neslušnosti. Apoštol Pavel na jiném místě v Listu Efezským varuje: „**Z vašich úst ať nevyjde ani jedno špatné slovo.**“ (*Ef 4,29*)

Špatné slovo – to může být pomluva, urážka, prostě něco, co dokáže druhého doslova uštvat. Před léty byl v jednom našem časopise uveřej-

něn dopis, ve kterém pisatelka vylíčila svou hroznou zkušenost. Jednou v noci ji vzbudilo zvonění telefonu a pak jí neznámý hlas oznámil, že její dcera, která byla na chatě na dovolené, zemřela. Žena neměla po takové zprávě daleko k smrti. Pokoušela se celou noc telefonovat na všechny strany, aby zjistila, co se vlastně stalo. Teprve druhého dne se dozvěděla, že její dcera žije a že zpráva v telefonu byla vymyšlená a měla jí způsobit bolest.

Slova se dá velice zneužít. Jeho vlastní poslání je však kladné. Apoštol Pavel napsal v Listě Efezským také: „**Z vašich úst at' nevyjde ani jedno špatné slovo, ale vždy jen dobré, které by pomohlo, kde je třeba, a tak posluchačům přineslo milost.**“ (Ef 4,29) A dále: „**Vy máte vzdávat Bohu díky.**“ (Ef 5,4)

Dobrému slovu se člověk naučí v Boží škole. Bůh k nám totiž také mluvil prostřednictvím svých věrných, proroků a nakonec nejzřetelněji v Ježíši Kristu. Chtěl nám tak otevřít výhled naděje a radosti. Svědectví o tom můžeme číst

v Biblii. Kdo tomuto výsostnému slovu uvěří, kdo otevře Bohu srdce, ten mu pak vzdává díky a šíří kolem sebe dobré slovo přinášející pomoc. Co dokáže slovo zájmu, účasti a pochvaly! Jaká je to posila pro ustaraného či nemocného, když někdo za ním přijde, trpělivě ho vyslechne, řekne mu něco potěšujícího a nakonec se zeptá: „Mohl bych ti nějak pomoci?“ Jak mnoho znamená, když dítě místo neustálého peskování uslyší od rodičů: „To jsi udělal moc pěkně.“ A nejslavnější je, když člověk člověku zvěstuje, že Bůh je láska a že miluje každého na tomto světě.

Jeden náš básník, František Lazecký, napsal takovýto verš: „Každé naše slovo by mělo heřmánkem vonět ...“

Kéž tak voní a také jako heřmánek léčí.

S L O V A

❖ *pro chvíle strachu:*

Přichází den strachu, já však doufám
v tebe. (*Žalm 56*)

Neboj se, jen věř. (*Markovo ev. 5,36*)

❖ *pro chvíle nepokoje:*

Ať Hospodin obrátí k tobě svou tvář
a obdaří tě pokojem.
(*4. kniha Mojžišova 6,26*)

Pokoj vám zanechávám, svůj pokoj
vám dávám; ne jako dává svět, já vám
dávám. (*Janovo ev. 14,27*)

❖ *pro chvíle sklíčenosti:*

Na Hospodina slož svoji starost,
postará se o tebe a nedopustí,
aby se kdy spravedlivý zhroutil.
(*Žalm 55,23*)

Nedělejte si starost o zítřek;
zítřek bude mít své starosti.
Každý den má dost vlastního trápení.
(*Matoušovo ev. 6,34*)

❖ ***pro chvíle zármutku:***

Je čas plakat i čas smát se.
(*Kniha Kazatel 3,4*)

Blaze těm, kdo pláčou, neboť oni
budou potěšeni.
(*Matoušovo ev. 5,4*)

❖ ***pro chvíle zkoušek:***

Bože, zkoumej mě, ty znáš mé srdce,
zkoušej mě, ty znáš můj neklid, hled',
zda jsem nesešel na cestu trápení,
a po cestě věčnosti mě ved'.
(*Žalm 139,23.24*)

Pán dovede vytrhnout zbožné
ze zkoušky.
(*2. list Petrův 2,9*)

❖ *pro chvíle bezradnosti:*

Dám ti prozíravost,
ukážu ti cestu, kterou půjdeš,
budu ti radit, spočine na tobě mé oko.
(Žalm 32,8)

Důvěřuj Hospodinu celým srdcem,
na svoji rozumnost nespolehej.
Poznávej ho na všech svých cestách,
on sám napřímí tvé stezky. (Př 3,5.6)

❖ *pro chvíle nemoci:*

Hospodin ti odpouští všechny
nepravosti, ze všech nemocí tě
uzdravuje. (Žalm 103,3)

Modlitba víry zachrání nemocného.
(List Jakubův 5,15)

❖ *pro chvíle poslední:*

I když půjdu roklí šeré smrti, nebudu se
bát zlého, vždyť se mnou jsi ty.
(Žalm 23,4)